Biographical sketch of
Pachamettapapayya
Enclosure Kavi 1765 – 1834.
No 1

~~[illegible]~~

పాలసముద్రం కవి – పచ్చమెట్ట పాపయ్య కవి.
(1765 – 1834)

ఈ కవి ఆరువేల నియోగి బ్రాహ్మణుడు. హరితస
గోత్రజుడు. 1765 – 1834 [illegible]
[illegible] సముద్ర తీరమందున్న
'కోరాడ' గ్రామం [illegible]
[illegible]
[illegible] ఆంధ్ర [illegible]
[illegible]
గాంధ్ర కవుల చరిత్ర [illegible]. ఈ కవి [illegible]
[illegible]
[illegible] తరంగా [illegible]

ఇతని కవిత్వం సంస్కృతాంధ్ర పదమిశ్రిత
మై మధురంగాను, [illegible] గాను ఉంటుంది. పాప
య్యగారు రచించిన [illegible]

నటనం ఆవిష్కరించింది. ఈ కవి మహాత్మా స్వరాలల్లో
నటనకళా సామ్రాట్టు. కాని ఆయన నటనా ఆట
లక్ష్యం వేరు. ఈ కవిగారి రంగేయాలు స్వాతంత్ర్య
సుఖం ఆదిజులు నగర సప్తగోదావరి రవిస్థలం
శ్రావణ గ్రుస్త గాయక్త ఆ మధ్య వెంకట
ఖైరరాత్రి పంతులు గారి భావుకత, పాండ
కవిగారి రవీంద్ర ఆలా వానమద్దంగేరుగా
లచ్చిరెడ్డి. సుందరరంగ కృష్ణంగా వెం
హస్తవర్ణంగా ఆలాపించ్చు కవి విశ్వంభర
పాప బుర్ర కథా గానా జటిలభూమిలు తపనా
వాటిని, నకటీ క్రమాలంకారాలన్నిట్నీ,
నటనకళాలను ఆలా రంగేసెల్ల సార్థ
కేత, తెలుగు కొరా ఆలా కవి మొఖ కళ భా
కష్టైర్ పాంచ్ ఛాయ ~~ప్రతిభా కవి~~ ది కిలక్షై
ప్రతిభ, కవితాశై ఉద్రా మరికొ వ్యక్త మవుతాయి.
"సురాభీన, కుంభాంత్ర, గౌరాంధ్ర హాకింధ్ర,
ఖంటీర కర్పూర మందార సుందర ప్రభా నూర

గా రచనా కృషి కొనసాగిస్తున్నారు. "తెలుగు [illegible] సాంస్కృతిక
సంఘాలున్నా, "[illegible]
[illegible]
[illegible]" తెలుగు సాంస్కృతిక [illegible]
[illegible]
[illegible]. "[illegible]
[illegible]" [illegible] "[illegible]" [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
~~[illegible]~~ "[illegible]" [illegible]
[illegible] "[illegible]"
[illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible]
22 ~~15~~ సంవత్సరాల [illegible]
[illegible]
[illegible]

4

[illegible]

1 [illegible]

[illegible] రాము.
[illegible]

[illegible]
11-5-1956

శ్రీరామము. True Copy

→ పచ్చిమెట్ల సాపయ్య కవిచే రచించబడిన ←

→ శ్రీ హనుమద్దండకము ←

(సుందరకాండము) R.No.1207

శ్రీశైలరాడ్జా మఞ్జీ మ్యాని నీ మూర్తి నీ సౌంభ్రాజ పద్మాప్తసంకా (సౌందర్య)
శకాంతారి హృత్పా(ల)। స్ఫూర ద్దివ్య గీర్వాణ చంబాగం పా(ల)। లసద్వైభవాధ్యాం
తమోఘారాంతర మార్గంబు నీ హాయంసూరా పా(ల)। లసత్పల్లవాంజ్యాంతనే
పా(ల)। భవ జాంబూప విస్ఫార్జి తానేక నక్షత్ర చరాంభోల గాంధారాంధరా
ర (ప్ర) భాం కోటి కంజాం ప మిత పా(ల)। సురాంధీశ కుంభాం(ద) హో రం(ద) పా
ర దే(వ) నివారి దిండిర కరుప్ర రమందార కుంద (ప్ర)భా। శారదానార
దాద్య స్వసాన్ర। లయ్యప్రప్ప తావాభిస వల్య ద్ధి శాంత్య శ్య గాంభీ
ర్య మాంతర్య మాంత త్రివేం జాంల గాం జాం లాం వరింపగాం జాంలౌ నై
నన్ వందిచే ట్టు నుం పాం బు। రామాయణా (గ్రం)ధ సత్సార వ్య మంథం
శ్య ధాం తర్బ బ్రాహ్మ నానాకైలా పద్యా వాండంబు నన్। జేర జెల్వాంచు
ప గ్రంథ మంచైన భాం స్వ ద్భ్వ వర్ణ్యార బాంపాం (ప్ర) తాపంబు లాతేక
మం(త్ర)ంబు పా(ల) కృష్ణ నే వేంకు నానంద విం పాం దాం నానేర్పు చందం
బుగాం నాకై ప్రం దండగాం దండకంబి వ్వా వ్వా రాం బి నేనొప్పుగా
చప్పుగాం బూండక విప్పుడా వింబ శాంగ్జల సంసిద్ధిగా వింబ మెం
దంబు. మెం పాంన రాంరాంర। నే మా నవా రాం రలంకన్। స్తంభరించన్। మి
మ్ము ధ్యాంపించిబ పా(ల) ర్థించి నే వింపగా నాక భూం ల్లోక నాదనే నంచే
మాంలోరి। నే నెంత వాండన్ మనే తా। వచాం తాన్ నే మనే మంత్ర
వితం దె నే మంత్ర జూ స్త్రైక మాంపాబిలాం మూండ తాహాంద

P.T.O.

[illegible]

గాం సరాదాయెం। బర్హస్తస్త్ మిం కీర్తి నిరవతా క్షాంతి వేమాయేనే మాం యె
సాం యంయం। దో లాంయు మాం నాం ంత రంగుండే వే। రాంవరాంనీ స సత్రంచ
రాస్ప త మైనప్పి లంకాం ప్రరిబిల్ల యెం బెల్లగాసైత్రి గాంపాయెదాం
గాంకే యంయం (గ్) వెయప్పొరగాం వారు చేపాంన నిదా(ర) పరాంయు త్రలవు
తుం లక్ మ త్రం మాం తాంగ కుంభాప మాం నసం నర్వంద విశ్లేషలక్ గంధ
మాంద్వాద్వలంవాంర సంయుక్త్ నిర్గారాంతి కంబ్రాం క్షులంబాంబ
యంబాస్తు నే బాంపి। సర్వత్రి వైడ్యాంశ్యా। గో వెంద్రి తొద్ది పితాద్దంద
కుర్వంబు లావ్వారు నాంరాం వరాం: తప్రారాంగాంర మద్వంబు లాబ్జా
బ్రియుక్ సయ్యనక్ నేయు మెయప్పారు నత్రంచరాంధ్ర సుప్రాంశయ్యప్పై ప
య్యదక్వేడియుర్పెప్టి। మండోదర నాంమ మెయప్పారు నాం తాంయ్యదిం
గాంబి। వయస్స య్యదక్ గాంబి వేద య్య। నిదియ్యదక్ జాంట నాంకుక్ వే
రంగ య్య। వాంవయక్ సుధాం ధాం వయ ధాంమంబి। తన్వంగి కిక్ మద్వ
వయక్ మద్వ వెం। కంధర బెప్ప తాం చేపు వేనక్ దరం బారె?। యంతా్వ
దరిబి। మవా సుందరంబి భూం రి మెం దాంకరంబ య్య నేకెంబుత్రె
శ్రినిపంబు లాం భూంధ్రరెంద్రంబుడై యెయప్పి। నేతన్ను వేజ నన్ను నీవ
స్నేనే స్వంగ మంస మప్పై త మప్పై విద్యదాంవాం రమెం మంగళాంవాంర
వైం యెంటంనక్ జాంట సింగాంర సైగాంర మైనాంర వైందాంరు। నీదిద్వ
వాంతాం లాం మంబు శ్రీం మంబాం క్షేంతు కాంతాంలాం మంబు
గాందాచె। నిల్ల్వ నాం కాం?। దైవమా! దైవమాంయాంమెంగాంనేంయు
ధ్యానింబి యెయక్కిం త పాంద్దక్ వి తరింబి। విశ్వంభరాం భూం తయు
వునత యాం గ్రన్నవాంం తాం బిలాంపాంంట గుక్ రాం వరుంబాంందగాం
గొరుసాం?। జైరు నాం యు ప్పి దంర్తి తి బక్స యు్య ప్రైబాంరు నాం। భోగ
రాంగాం దంలక్। గంధ వాంంబాంల సంశేషమాం లావ్వలంవాంరగాం నే
శ్రు నాం?। దిశ్రు నాం వేనిదంబ్రా వాంవయక్। వనిపై ప్రాపాం వయక్ మాంపాచ్చ

P.T.O.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

P.T.O.

బాణంబుచే నేయము। నా యింద్రజిత్తుచే బ్రహ్మాస్త్ర బద్ధుండనై। నే
తునకగుంచి యెందువలదు। యింక రామ విరోధ్యను బద్ధుండనై నా తల బ్రహ్మా
స్త్రముల బ్రహ్మాస్త్రము। నాకు బ్రహ్మాస్త్రమువలన ముక్తి యుండును బ్రహ్మాస్త్ర
ముల వదిలి। నత్కం బరణ నేను యెవ్వనిన్ కుండనై రావణుని సభకు బదరి నను
గాంచు నీక్। నాకు నిన్నాంచిన నీ దాసుడ। నీ పెద్దలను బుద్ధిగా విన్న నే
[illegible]। నే బుద్ధి తెలిసి నీవు? విధేయుగా సహాయునకు నిన్ను బట్టి నిలువ మా
నీ కుపత్రాంత వల్లంత యయొక్క తెలుపు వెల్లంబుగా వినుము వంచన గుర్తి
లగా। నాని విలాసంబులే వారి గారి! నేను రామ బాణ విశేషు నా జ్ఞానసమ
ఉన్న నత్యం నాది శరవంత్యంపు దేవ యాద్ధ రాం! నీ దుర్వారాంకు నా తెంపు
నా తనే। యాద లంకి నీకి దృంబ। శ్రీ పతి విశ్వ కీర్తి। నే సకల కగుర్తి నే
నే సకల బ్రహ్మల జైత్రగా వశిష్ట। బాలకరాం తండనై శీఘ్ర సర్వం
మీ। వేగ బాహువేర్పా నవ సాగర వర్షంపు మీ। వేడుక మీ। వేడు కానీ తుం
వంత సంపాదకవల్ రామ భూపాల బాణా దర్వల దర్వల బి। పత్రు
సైల ఆలస్యుల। గుండెంబు నాశి శుం [illegible] [illegible]
నారామయ నాథ తనకు సమాసంబు [illegible]। లక్ష్మణ [illegible]
యుక్। [illegible] క్షమా। దాదమా। శ్రీ వెయ్యంది వు నా నా క్షేమల
దవరాగ్ర్యాత। సందేహ మా। దేహ మా। నీ దిదుం శ్యాం సాంగ। నీదుబ
బా [illegible] కాండ వలన జై యుకుండంగ రారా సా వలన దశరథ నా
వై దేహి సర్పంపు మంత్ర స్వరాంతా। బారాంతా। దురాంతర। రా
సుధారాజ బింబాన సరోజ నవ్వు చిన నవ్వుగా నేల। నే నవ్వు రాన
జైవాడింబ ఉంబాంత తుండే వు। శ్రీ జానకీ మాననసాం భూజ ధారా
[illegible] సైన్యదశ కార్య మయ సంగ [illegible] వ జే వలన శరాధారావల నిక
నవ్వంగా బ్రహ్మాండ నే శ్రీ తుండే వు యాయం మై తెలి యమ్మ తెలి న
బల రాజకీక కిట కాంగింపడా। గాంధి వు(వు) ధ్వజ ద్రుత దరా వి
ధంబు గా వింబు నా నీబు వ [illegible] బ చేంకింపండా। [illegible]

P.T.O.

[illegible]

Page 8.

నవరోసం నమోసం నమః —. శ్రీ శ్రీ శ్రీ. సంపూర్ణం.

Presented to the government oriental manuscript library by Pattamatta Venkata Bhaskara Rao -

[illegible]
16/5

[సాహిత్య చక్రవర్తి, కొల్లూరు కామశాస్త్రి
గారు. శ్రీ విజయనగర సంస్థానాధీశులైన
శ్రీ మహారాజ గజపతి మహారాజా వారి ఆస్థానపండి
తులు. వీరు [illegible] కీ॥శే॥ మహామహోపాధ్యాయ
కళాప్రపూర్ణ తాతా సుబ్బరాయ శాస్త్రి గారి గురువులు.
[illegible] - [illegible]]

ఉ॥ రాకట వచ్చె నెన్నడెల రాకట కంబులతో [illegible]
రాకట [illegible] రాకట [illegible]
రాకట [illegible] రాకట [illegible]
రాకట [illegible] రాకట [illegible]

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

శ్రీ కమనీయ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

వెలగా కొండ వర్ణనము

[illegible] వెలగా కొండ విజయనగరము [illegible]
[illegible] వెలగా [illegible]
[illegible] విజయనగర [illegible]

గా శాస్త్రుల వారు [illegible] పై పద్య కవి శ్రీ [illegible] వారు.
[illegible] పుట్టిన, ఆ శిరోమణి [illegible]
మాకు పద్యంగా తెలుపుచుంది - (శేషగిరి రావు)

క॥ విజయనగర [illegible] । గజపతి రత్న [illegible] రఘు [illegible] యుగళి
గజ [illegible] । [illegible] ఘుమ ఘుమ [illegible]
సకల జన సుఖకర [illegible]
[illegible] సుశోభా యుతమై
[illegible] వినుత [illegible]
మరువక [illegible] రఘు [illegible] ముమరుగీ.

ఉ॥ [illegible] విజయరామ మహేంద్ర [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥

హాస్య వర్ణనము.

[illegible] మాతంగ కుమార [illegible]
[illegible]
[illegible] మాతంగ కుమార [illegible]
[illegible]॥

శ్రీ మదానంద గజపతి మహారాజా వారి కృతులు.

(దేవీ స్తవం నుండి)

శ్లో॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

1 రెండవ జయసింహుని [illegible] శాసనము క్రీ.శ. 707

2 వ [illegible] శాసనము క్రీ.శ. 1127

3 వ [illegible] శాసనము [illegible] క్రీ.శ. 676-701

4 మూడవ విష్ణువర్ధనుని [illegible] శాసనము [క్రీ.శ. 719-75[illegible]

5 [illegible] శాసనము క్రీ.శ. 884

6 [illegible] శాసనము. క్రీ.శ. 848.

7 [illegible] శాసనము - క్రీ.శ. 715-720

8 [illegible] శాసనము.

9 వ [illegible] జయసింహ [illegible] శాసనము (క్రీ.శ. 630)

[illegible] 16/5/[illegible]